

Universitätsbibliothek Paderborn

R. P. D. Ioannis Ivsti Lanspergii, Natione Bavari, Illvminati Ac Religiosissimi viri, Carthusiae Coloniensis ante annos centum Vicarii, & Magistri Nouitiorum laudatissimi Opera

In Qvinque Tomos Distributa, à mendis expurgata, veteri integritati
restituta, & indicibus locupletata

In Passionem D.N. Iesv Christi Homeliae quinquaginta sex, Theoremata
viginti octo, totidemque sermones. In Monotesseron Praeterea Eivsdem
Passionis Dominicae, iuxta Euangelistarum & historiae fidem, Elucidatio.
Conciones ad Haec Paraeneticae in praecipuis anni & Sanctorum
festiuitatibus habitae

Landsberg, Johannes Justus

Coloniae Agrippinae, Anno M.DC.XXVIII

Iesu liberatori suo gens iudæorum, qualem talionem rependerit.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-47113](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-47113)

præterita vitæ pœnitens flagitia sua confiteretur Domino: atq; eundem vt sui miseretur, humiliter oraret. Itaq; Dominus pius ac misericors, quia continere non potest miserationes suas inuocatus, sed plus etiam tribuit quam rogatur, Manassen non ex carceris angustia tantum liberauit, verum etiam regno & honori pristino vt potiretur, restitutum denuò exaltauit. Sic non minori clementia Ioseph patriarcham in carcere clausum soluit, adeoq; libertati restituit, vt hanc captiuitatem in occasionem magnæ & gloriæ & potestatis illi conuerteret per vniuersam terram Aegypti. Si quidem calamitate atq; carceris squalore subitò in maximam gloriam commutato, totius regni Aegypti præpositus, atque post Pharaonem secundus, Ioseph constitutus est. Per hunc etiam Dominus multos egestate atq; inedia pressos, præcipuè tamen Hebræorum gentem, à famis iniuria saluauit. Et quid quod eandem gēem post annos aliquot multiplicatam, atq; sub manu Pharaonis non minus afflictam, quam miserabiliter captiuam, ab omni molestia eripiens, de terra potenter eduxit Aegypti, & patria libertate ac opulencia donauit? Verum quomodo populum hunc suum de grati seruitute & de Aegyptiorum manu primo liberauit, deinde insequente hunc Pharaone, cum denuò captiuus conclususq; Israel teneretur, vt potè habens ante se ex aduerso mare rubrum, & hostes post tergum armatos: quomodo eundem per mare diuidentibus se aquis, sicco pede traduxerit, Aegyptios verò illos persequentibus, aquis relabentibus inuolutos submerferit, Exodus liber lucidè manifestat. Neq; tamen putanda est hæc gens ab hac duntaxat captiuitate, Domino educente ac protegente liberata: verum ab alijs item multis est saluata, persequentibus hanc regibus, hostibusq; circumdantibus, quos Dominus ante eorum faciem humilians percussit, contriuit, atq; non paucas etiam gentes illis tributarias fecit. Verum hæc omnia Iudicū, Regum, Esdræ, Iudith, Esther, Machabæorumq; libri testantur, quomodo de omnium sint persequentium manibus, vbi cunq; propter peccata sua circumuallati, conclusi, capti, afflicti, subiugati vè ab hostibus fuerant, à Domino clementer respecti, potenterq; erepti, postquam ad Deum conuersi pœnitentesq; redierunt. Nam & Babyloniam illam diutinam captiuitatem illis soluit, & durissimum Græcorum abstulit iugum. Captiua namque eadem gente à rege Nabuchodonosor in Chaldæam abducta, atque multis ibi annis in Babylone detenta, tandem misertus Dominus populi sui, tam ipsum regem quam omne regnum Chaldæorum in manum Cyri potentissimi regis Persarum contradidit: qui Babyloniorum rege Balthasar extincto, mox Iudæorū soluit captiuitatem, atq; ad patriam suam reuertendi Iudæis cunctis facultatem tribuit.

Iesu liberatori suo gens Iudæorum, qualem rationem rependerit.

AT verò Iudæi quos iam dixeram tot tantaq; à suo liberatore recepisse beneficia, libertatesq; restitutas, contra hoc quod ab hostibus, ab oppressionibus captiuitatibusq; multis, quibus sæpenumero fuerant angustati, à Domino eos miserante sunt liberati, pessimam atq; prorsus odibilem hic (vt in alijs omnibus) inuenti sunt rependere suo liberatori ingrati- tudinem. Nam eodem tempore, imò eadem quoq; nocte, licet annis multis interlabentibus, qua de captiuitate Aegypti, duratq; manu Pharaonis fuerant li- berati atq; educti, ipsi eundem liberatorem, eductoremq; suum a Domino hosti-

Ioseph ca-
ptiuitas in
gloriam cō-
mutata.

Exod. 12.

Captiuitas
Iudæorum
sæpissime à
Deo soluta.

Exod. 14.

Esdr. 1.

1. Mach. 13.

- Matth. 16. hostiliter, infidiosè, proditoriè, atq; nocturno tempore, quem in die palam quietum modestissimumq; secum cernebant ambulantiem, violenta armata que manu ceu latronem quæsierunt, tumultuose ac truculenter inuasertunt, atrociter tenuerunt, contumeliosèq; veluti impotentem infirmumq; cui vel arma vel vincula vim possent inferre, ligauerunt: non attendentes quod verò sibi oblatum atq; venientem obuium nequierant cognoscere, indicatum non poterant nisi data sibi super illum copia attingere, imò nec etiam loquentis vocem, qua seipsum illis nominabat offerens, nisi solotenus prostrati, valuerunt sustinere. Vnde meritò discere debuerant, quam facilè Iesus potuisset elabi, qui dum voluit, non potuit agnosci: & si vellet, potuisset etiam non videri. Verùm horum omnium nihil considerantes, tanquam feroces lupi & rabidi canes, capto agno insultant: exultantesq; tanquam capta præda, triumphabant, innocentissimumq; inter verbera atq; blasphemias propellebant.
- Ioan. 18. Porro Iesum capiendi hic fuerat obseruatus modus. Abierat Iudas de cæca Domini, postquam intinctum panem sumpserat, Iesu dicente, non tamen animo iubentis, sed desiderium suum patiendi indicantis: *Quod facis, fac cæcum*. Abijt autem ad pontifices Iudæorum, petens auxilium armatarumq; potestatis ad tradendum Iesum sine turbis, quomodo pollicitus fuerat, illum vendentem. Et acceptis vtrinq; satellitibus, hoc est, à Romanorum potestate accepta militum cohorte cum eo qui illis præerat tribuno, & à Iudæis pontificum plurimorumq; ministris, ad hortum festinat, vbi Iesum sciebat inueniendum.
- Matth. 26. Videns autem Iesus cui nullum potest abscondi secretum, quia propè iam erat ad hortum, excitatis discipulis: *Surgite, inquit, Ecce appropinquat hora tradatur filius hominis in manus peccatorum. Qui enim me tradet ecce propè est.* Ad huc illo loquente, adueniunt armati cum gladijs, lignis, facibusq;. Quibus Iudas qui comitabatur eos, tradiderat signum, dicens: *Quemcumq; osculatus fuerit, ipse est, tenete eum.* Neq; enim milites Romani Iesum agnoscebant, fortassis pauci etiam ex ministris Iudæorum, præsertim in nocte, cū frater Domini Iacobus Christo simillimus esset, & nisi à valde Christo familiaribus, haud facile poterat ab eodem secerni. Hoc verò illis signum tradere Iudas voluit, quod putabat) Christum aliosq; apostolos lateret quid infidiarum machinaretur. Si quidè osculo omnes adueniantes suos discipulos Christus excipiebat. Quod igitur dolosus Christum falleret hic perfidus, hac voluit vt simulatione, quasi ad turbam illam sceleratorum ipse minimè pertineret, sed casu fortè accidisset, vt cum illis simul adueniret. Progrediens igitur Iesus illis obuiam, quæ quærerent eos interrogauit. *Iesum, inquit, Nazarenum.* Ante oculos vident stantem quem quærebant, sibiq; loquentem audiunt, non tamen agnoscebant: quia nondum illis copiam in se dederat Iesus quæ vellent, agnoscendo: *Iesum Nazarenum. Si ergo, inquit, me quæritis, sinite hos abire.* Me vobis trado, vt in me iram expleatis vestram, & quicquid mihi volueritis facitis. In discipulos verò meos nullam admitto vobis potestatem. *Sinite eos liberos abire. Tunc accessit Iudas & osculatus est Iesum, dicens: Aue Rabbi.* Falli putabat osculo simulato Dominum, vt quid ipse ageret, Iesus ignoraret. Quæ certè perfidia Iudæ nimis sit manifesta, qui sæpius & crebra Domini viderat miracula, quæ non diuinæ tribuit potestati, sed ea (quod verius æstimandum est)
- Captionis Christi modus quis. Ioan. 13.
- Matth. 26. Marc. 14. Lucæ 22.
- Matth. 26.
- Osculo cur Christum tradiderit Iudas.
- Ioan. 18.
- Perfidia Iudæ quanta.

est) magica deputavit arti. Porro Iesus se non ignorare Iudæ simulationem ostendens, dicit: *Amice* (quoniam amicum te simulas, tu autem videris qui sis amicus) *ad quid venisti?* In quantam cæcitatem, in quam enorme corruisti facinus? ne putes me peccatum tuum latere. *Iuda, osculo filium hominis tradis?* Videbant itaq; ij qui aduenerant, indicatum hoc signo, sibi Iesum, & ad manus iniiciendas se parant. Quod videntes discipuli, Dominum interrogant, si gladio iubeat pugnare, nec expectato responso, Petrus accelerat educere gladium, pontificisq; seruo amputat aurem. Animosior erat factus Petrus, vbi ad primum Domini verbum hostes viderat prostratos, confidens nõ inferiori virtute Dominum omnes qui contra se erigerentur, percussurum. Non est dubium quin Christus hic animum atq; ferociam hostium mitigauerit contra Petrum, vt nihil in illum possent, propter verbum suum prohibentis: *Sinite hos abire*: alioquin in centum mox diuisissent partes Petrum. Increpat verò Petrum Dominus, & in vaginam recondi gladium iubet, dicens se non egere duodecim Apostolorum protectione, si via vti vellet defensionis, qui duodecim Angelorum posset habere legiones. Aduocatq; seruo, auriculam eius tetigit, abscissamq; restituit. Verum ij qui aderant nihil mitigati, furore nimio Dominum inuadunt: & iniicientes illi sacrilegas manus, ipsum capiunt atque ligant.

Precatio pro liberatione captiuitatis vitiorum.

Domine Iesu Christe, tu qui propter nos capi impietq; sacrilegis tractari & cædi manibus voluisti, libera nos à vitiorum atq; delictorum nostrorum captiuitate, vt in libertate spiritus tibi seruientes, atque tui amoris tibi vinculis astricti, à te nunquam valeamus separari, qui es benedictus in secula, Amen.

DE FUGA DISCIPULORUM. Theorema IX.

ARGVMENTVM.

Dominus Iesus, optimus suauissimusq; magister, qui paulò ante discipulos suos & sermone & oratione præmunierat, eosdemq; cum donis, tum honoribus, atq; adèd promissis muneribus honorauerat, hic ab illis contra pollicitationes suas fugientibus est exhonoratus: atque solus, omnibus destitutus amicis, inter medios hostes derelictus.

IESUS VT A SVIS DOMESTICIS, HOC EST, DISCIPULIS SIT DERELICTUS INTER SVOS HOSTES. Concio IX.

Prima huius argumenti pars, in theoremate quarto supra explanata est pro maiori parte. Siquidem Dominus ad hortum egressurus, quo sciebat se capiendum, Apostolis prædixit eorum timorem, pusillanimitatem atque scandalum ex sua passione illis futurum: *Omnes, inquit, scandalum patiemini in me in ista nocte: quomodo scriptum est, Percutiam pastorem & dispergentur oves gregis, &c.* Itemq; *Ecce venit hora, & iam venit, vt vnusquisque dispergami in propria, & me solum relinquatis.* Petrus feruentior cæteris, mox

X 3

respon-